

Nanebevstoupení

Od Velikonoc do Letnic 2015

Nanebevstoupení

Boží dílo spásy skrze vtěleného Božího Syna Pán Ježíše Krista končí odchodem do slávy k Otci. O čem to vypovídá? Co souviselo s jeho nanebevstoupením?

SKUTKY 1,1-12

JAN ASSZONYI

NANEBEVSTOUPENÍ

Inkarnace a Nanebevstoupení

Čtení: Skutky 1,1-12 (L 24,46-53) | Žd 4,14-16

>> 57 Pane Bože, budiž chvála

Čtení před modlitbou & Modlitba

Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně. 26 To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa,.... Židům 7,25-26

Svátek nanebevstoupení

Deset dní před velikonoce, tj. po čtyřiceti dnech zjevování Pána Ježíše učedníkům po vzkříšení, přichází chvíle jeho nanebevstoupení. Tento svátek připadá na zítřejší den, ale my si ho připomeneme při dnešní biblické hodině.

Biblické texty

Lukáš 24,46-53

Řekl jim: "Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; 47 v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. 48 Vy jste toho svědky. 49 Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti."

50 Potom je vyvedl až k Betanii, zvedl ruce a požehnal jim; 51 a když jim žehnal, vzdálil se od nich a byl nesen do nebe. 52 Oni před ním padli na kolena; potom se s velikou radostí vrátili do Jeruzaléma, 53 byli stále v chrámě a chválili Boha.

Skutky 1,1-12

Skutky apoštolské 1, 1 První knihu, Theofile, jsem napsal o všem, co Ježíš činil a učil od samého počátku 2 až do dne, kdy v Duchu svatém přikázal svým vyvoleným apoštolům, jak si mají počínat, a byl přijat k Bohu; 3 jim také po svém umučení mnoha způsoby prokázal, že žije, po čtyřicet dní se jim dával spatřit a učil je o království Božím.

U stolu

4 Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma:

"Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli. 5 Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní."

6 Ti, kteří byli s ním, se ho ptali:

"Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?"

7 Řekl jim:

"Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; 8 ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země."

9 Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel.

U nanebevstoupení

10 A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu 11 a řekli:

"Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, **znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.**"

12 Potom se z hory, které se říká Olivová, vrátili do Jeruzaléma; není to daleko, jen asi kolik je dovoleno ujít v sobotu.

>> 103,1-2.5 Spasiteli vyvýšený, Pane přesvatý

Výklad

Nanebevstoupení je ze svátků týkajících se díla spásy Pána Ježíše pro člověka asi nejméně zdůrazňované. Sestoupení – inkarnaci – o Vánocích radostně oslavujeme, ale nanebevstoupení ve srovnání s příchodem na zem příliš neoslavujeme. Ježíš inkarnovaný (v Betlémě), Ježíš vyučující a uzdravující, Ježíš umírající na kříži a Ježíš vzkříšený – to jsou obrazy, které se nám u postav Božího Syna vybaví, ale Ježíš vystupující na nebe, to jistě není dominantní představa při pomyšlení na dílo Pána Ježíše. Přitom ve víře a zbožnosti apoštolů a první apoštolské církve nanebevstoupení hrálo poměrně důležitou roli.

Nanebevstoupení v apoštolské zvěsti NZ

Povšimněme si dnes nejprve, jak často a v jaké podobě se s ním setkáváme kromě dvou Lukášových záznamů (Evangelium a Skutky). Apoštolové dosvědčili, že 40 dní po svém vzkříšení *Pán Ježíš vstoupil na nebe, sedí na pravici Otce, vládne odtamtud své církvi a čeká na den, kdy se na zem vrátí v moci, aby soudil živé a mrtvé*. Tak to je formulováno v apoštolském vyznání víry.

NZ se zmiňuje o nanebevstoupení docela často:

1 Timoteovi 3:16 Vpravdě veliké je tajemství zbožnosti: Byl zjeven v těle, ospravedlněn Duchem, viděn od andělů, hlásán národům, došel víry ve světě, byl přijat do slávy.

Židům 10:12-13 Kristus však přinesl za hříchy jedinou obět, navěky usedl po pravici Boží 13 a hledí vstříc tomu, až mu budou nepřátelé dáni za podnož jeho trůnu´.

Židům 12:2 s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.

Židům 8:1-2 Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu 2 v nebesích jako služebník pravé svatyně a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk.

Koloským 3:1-2 Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. 2 K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem.

J 16,7 Říkám vám však pravdu: **Prospěje vám, abych odešel**. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. **Odejdu-li, pošlu ho k vám**.

Římanům 8:34 Kdo je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!

Židům 6:18-20 ...jsme našli útočiště v naději nám dané. 19 V ní jsme bezpečně a pevně zakotveni, jí pronikáme až do nitra nebeské svatyně, 20 kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova.

Židům 9:12 A **nevešel do svatyně** s krví kozlů a telat, ale jednou provždy dal svou vlastní krev, a **tak nám získal věčné vykoupění**.

Židům 9:24 Vždyť Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tváří.

Častost zmínek o nanebevstoupení – zmínek o tom, že Kristus sedí na pravici Boží, ukazuje na důležitost této skutečnosti pro víru a zbožnost. Na nanebevstoupení se můžeme podívat ze dvou úhlů pohledu:

- (1) **Z hlediska biblicky věroučného** (co nanebevstoupení znamená)
- (2) **Z hlediska biblicky příběhového** (jak se to událo a co s tím souviselo; příběh nanebevstoupení)

Nanebevstoupení – Lukášův příběh

Podívejme se nejprve na to druhé, tedy na příběh, jak ho vypráví evangelista Lukáš (především ve Skutcích). Je zajímavé, že **v evangeliu** jsou učedníci vyobrazení výrazně pozitivněji. Jsou tam radostní, chápou, co se děje, radují se – přijímají Kristovo požehnaní. Nanebevstoupení je **představováno jako slavnostní událost**: Ježíš slavnostně odchází s tím, že slibuje Ducha, vede k očekávání a setrvání v Jeruzalémě (na vyzbrojení

mocí z výsosti) a odchází s požehnáním učedníkům. Ti radostně odcházejí do chrámu, kde oslavují Boha.

L 24,50 Potom je vyvedl až k Betanii, zvedl ruce a požehnal jim; 51 a když jim žehnal, vzdálil se od nich a byl nesen do nebe. 52 Oni před ním padli na kolena; potom se s velikou radostí vrátili do Jeruzaléma, 53 byli stále v chrámě a chválili Boha.

Ve Skutcích je to přece jenom trochu jiné. Učedníci jsou tam popsáni jako zmatení, kteří příliš netuší, co se děje. Zajímají se stále pouze o partikulární zájmy - o obnovu izraelského království - a ptají se, kdy bude obnoveno. A když pak hledí v údivu na vystupujícího Krista, musí je vyrušit anděl slovy: „Co tu stojíte a hledíte do nebe...?”

Pozn. (1) Jinakost podání jednoho příběhu v evangeliu a Skutcích; (2) Jiná lokace nanebevstoupení - Betanie / Olivová hora

Lukášovo vyprávění příběhu nanebevstoupení obsahuje několik momentů, kterých si můžeme povšimnout:

1. Moment čekání

Pán Ježíš odchází - musí odejít, aby po něm mohl přijít Duch svatý (viz Jan 16,7 - „Když neodejdu, přimlouve neprijde“), ale není tomu tak, že by ihned po odchodu Pána Ježíše Duch svatý přišel. Není tomu tak, že by si někde mezi zemí podali Pán Ježíš a Duch ruku každý pokračoval svým směrem. Jeden k Otci, druhý na zem. Učedníci měli čekat na vhodnou chvíli, kdy bude Duch svatý - moc z výsosti - seslán(a).

Smysl tohoto čekání není zcela zřejmý. Víme ale, že je naplněn doplněním apoštolského kruhu po Jidášovi a víme také, že k naplnění slibu daru Ducha muselo dojít při společném shromáždění lidu. Nemělo jít pouze o soukromou záležitost mezi učedníky a jejich odcházejícím Pánem.

Cíl tohoto čekání je také jasný - na apoštoly má být vylit Duch svatý, mají jím být pokřtěni a zmocněni k mimořádné službě. Tímto aktem - vylitím Ducha - začíná doba církev Pána Ježíše Krista. => **Boží dílo má svůj čas; Boží/Kristovy sliby se naplní, ale mají svůj čas a svůj kontext.**

2. Moment nasměrování

Druhý moment, kterého si chceme povšimnout, se týká neporozumění apoštolů. Stále jim ještě nedochází, o co po Kristově vzkříšení jde, a ptají se, jestli už nyní - v tomto čase - chce obnovit a obnoví království (zdá se, že politické království) pro Izrael. Zájem učedníků je stále velice partikulární - omezený. Jde jim do značné míry o vlastní prospěch, prospěch vlastního lidu. Ještě nepochopili, že Boží dílo v Pánu Ježíši Kristu je začátkem čehosi úplně nového, co přesahuje jejich vnímání Božího lidu.

Potřebují se i nyní při nanebevstoupení učit pokoře - tady nejde o jejich vlastní partikulární zájmy: „Není vaše věc... znát čas a lhůtu...“ ALE... Je potřeba se soustředit na něco jiného. Ne na čas a obnovení království pro Izrael, ale na poslání být svědky: V Jeruzalémě, Judsku, Samařsku a až na sám konec země. => **zde nacházíme směřování pro život vlastní** i pro život církve: věřícím nejde především o sebe sama, ale o druhé, kteří se mají setkat s evangeliem. Není tomu jinak v našem životě jinak? Nejde nám na prvním místě o sebe sama a neptáme se, kdy Pán církve obnoví naše vlastní královstvíčka? Asi i my potřebujeme uvažovat nad tím, kde by Pán Ježíš pověděl, „Není vaše věc znát...“, ale „dostanete sílu a budete mi svědky...“

A pokud bychom chtěli vědět, čeho že to mají být svědky, pak v evangeliu to Lukáš konkretizuje:

L 24,47 v jeho jménu se bude **zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem.**

3. Moment vzdáleného výhledu

Po tomto slově Pán Ježíš odchází a učedníci za ním zírají do nebe. Dva andělé - dva muži v bílém rouchu - byli poslání, aby učedníky vyrušili z jejich zahledění do nebe a vrátili je do reality života (i k tomu někdy potřebujeme pomoci). Z jejich úst zní slovo o budoucnosti. Pán Ježíš odešel, ale on ještě jednou přijde - přijde tak, jak ho viděli odcházet. Víc andělé nedodávají.

Dějiny rané křesťanské církve (ještě té novozákonní) nám ukazují, že křesťané stále čekali, že Pán Ježíš přijde za jejich života, že jeho

odchod byl jenom na chvíli. Až postupně začali chápat, že příchod Pána Ježíše je slíben, ale může to trvat - a trvá - docela dlouhou dobu.

To, co ale církvi zůstává, je jistý výhled. Boží sliby se naplní. A Pán Ježíš přijde. Apoštolové pak k tomu dodali, so bude druhý příchod Pána Ježíše s sebou nést: přijde soudit živé i mrtvé.

Ergo...

Lukášův příběh nanebevstoupení Pána Ježíše před nás staví (1) **myšlenku Božích časů** (moment čekání na Ducha), (2) **myšlenku Božích projektů** (namísto našich vlastních projektů - zvěstování pokání na odpuštění hříchů); (3) **myšlenku výhledu** - on přijde tak, jak odešel.

Tolik k Lukášovým příběhům nanebevstoupení. Vedle konkrétních příběhů se můžeme na skutečnost nanebevstoupení podívat z hlediska věroučného domyšlení: Co to pro nás znamená, že Pán Ježíš vystoupil na nebe, odkud ještě jednou přijde?

Nanebevstoupení – věroučné domyšlení

Tady se dotýkáme textu (nejen) apoštolského vyznání víry, kde je zmíněno několik skutečností:

- (1) Vstoupil na nebesa
- (2) Pracuje v nebi v náš prospěch
- (3) Sedí na pravici Otce
- (4) Odtamtud přijde soudit živé i mrtvé

1. Vstoupil na nebesa

To znamená, že nebe je realitou. A jakkoli Bůh je duch, Pán Ježíš vstoupil na nebesa v těle, slaveném, ale stále těle! Z nebe sestoupil (a pokořil se), ale jsa oslaven, vrátil se do své slávy k Otci do nebe. Tady skutečně končí dílo Pána Ježíše. Končí cestou k Otci - tam vše směřovalo. => Pán Ježíš nám ukazuje cíl a směřování našeho život: nás cíl je být u Otce a s Otcem v nebi.

2. Je u Otce v náš prospěch – co tam dělá / za nás a pro nás

Z nebe **sesílá svého Ducha** (Jan 16,7) a **přimlouvá se za nás u Otce!** Je u trůnu Otce naším zastáncem (list Žd to vyjadřuje obětním jazykem). A **připravuje nám místa** (J 14,2-3)

Římanům 8:34 Kdo je odsoudí? Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!

Židům 6:18-20 ...jsme našli útočiště v naději nám dané. 19 V ní jsme bezpečně a pevně zakotveni, jí pronikáme až do nitra nebeské svatyně, 20 kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova.

3. Sedí na pravici Otce

Pán Ježíš není pouze „v nebi“; On sedí na pravici Otce:

Židům 12:2 s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu.

Židům 1:3 On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech 4 a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno.

Pocta a autorita. Být na pravici Otce znamená **poctu**. Sedět po pravici Otce v nebi je čest – ostatně tak to chtěli sourozenci Zebedeovi. Pán Ježíš byl poctěn! Tato jeho pozice v nebi jej kvalifikuje v našich očích **k autoritě** nad stvořením, světem s církví (Mt 28,18-2: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi...“).

Matouš 28:18 Ježíš přistoupil a řekl jim: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi."

Ježíšova autorita se po nanebevstoupení nevztahuje jenom na nebe, ale na zemi. Základem veškeré křesťanské misie je právě skutečnost, že Pánu Ježíši byla dána veškerá moc na nebi i na zemi, nade všemi a nade vším. Proto mohou a mají učedníci jít naplňovat misijní poslání.

4. Přejde soudit živé a mrtvé

Soud bude součástí smyslu jeho druhého příchodu. Bude to soud nad hříchem. V jakém smyslu můžeme tento soud chápat, na to nám ukazuje jedno z podobností, které Pán Ježíš pověděl:

Lukáš 19,12-27 Muž odešel pro korunovaci do daleké země

12 Proto řekl: "Jeden muž vznešeného rodu měl odejít do daleké země, aby si odtud přinesl královskou hodnost. 13 Zavolal si deset svých služebníků a dal jim deset hřiven a řekl jim: 'Hospodařte s nimi, dokud nepřijdu.' 14 Ale občané ho nenáviděli a poslali vzápětí poselstvo, aby vyřídilo: 'Nechceme tohoto člověka za krále!' 15 Když se však jako král vrátil, dal si předvolat služebníky, kterým svěžil peníze, aby se přesvědčil, jak s nimi kdo hospodařil.

16 Přišel první a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla deset hřiven.' 17 Řekl mu: 'Správně, služebníku dobrý, poněvadž jsi byl věrný v docela malé věci, budeš vládnout nad deseti městy.' 18 Přišel druhý a řekl: 'Pane, tvoje hřivna vynesla pět hřiven.' 19 Řekl mu: 'Ty vládni nad pěti městy.' 20 Přišel další a řekl: 'Pane, tu je tvoje hřivna; měl jsem ji schovanou v šátku, 21 neboť jsem se tě bál. Jsi přísný člověk: bereš, co jsi nedal, a sklízíš, co jsi nezasel.' 22 Řekne mu: 'Jsi špatný služebník. Soudím tě podle tvých vlastních slov: věděl jsi, že jsem přísný a беру, co jsem nedal, a sklízím, co jsem nezasel. 23 Proč jsi aspoň mé peníze neuložil, a já bych si je teď vybral i s úrokem.' 24 Svě družině pak řekl: 'Vezměte mu tu hřivnu a dejte ji tomu, kdo má deset hřiven!' 25 Řekli mu: 'Pane, už má deset.' 26 Pravím vám: 'Každému, kdo má, bude dáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. 27 Ale mé nepřátele, kteří nechtěli, abych byl králem, přiveďte sem a přede mnou je pobijte.'

Závěr

Jak shrnout připomínku a poselství Ježíšova nanebevstoupení?

- (1) Cílem Ježíšova údělu bylo nebe - být opět s Otce: to je i náš konečný úděl; k tomu jsme byli stvořeni; k tomuto jsme se i my stali lidmi.

- (2) Cílem Ježíšova života byla sláva - Pán Ježíš byl oslaven a podobný úděl čeká i nás.
- (3) Pán Ježíš i na nás sesílá svého Ducha; od něj jsme vyzbrojeni mocí z výsosti, abychom se podíleli na jeho díle
- (4) Pán Ježíš je v nebi u Otce naším přímluvcem.
- (5) Pán Ježíš jednou přijde z nebe tak, jak odešel a přijde se svým soudem, při němž budeme vydávat počet z toho, jak jsme hospodařili se svěřenými hodnotami života.
- (6) Pán Ježíš z nebe od Otce vládne své církvi (a světu):

Koloským 3:1-2 Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. 2 K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem.

>> 201 Náš Pán kraluje, božskou čest maje

Modlitba/y

Oznámení

- (1) Neděle ráno - Daniel Komrška: „Nezabiješ“
- (2) Neděle večer: zprávy z konference
- (3)

>> 206,1 Vesel Bohu zpívejme

Požehnání

Protože máme mocného velekněze, který vstoupil až před Boží tvář, Ježíše, Syna Božího, držíme se toho, co vyznáváme. 15 Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. 16 Přístupme tedy

směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. Židům 4:14-16

A Bůh veškeré milosti, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu, po krátkém utrpení vás obnoví, utvrdí, posílí a postaví na pevný základ. Jemu náleží panství na věky věků! Amen. 1Pt 5:10-11